

Tentamen**PS1301, PSPR03: Socialpsykologi 1****27 april 2024**

Anvisningar:

Observera att detta är en **individuell examination**. Individuell examination innebär att det är du som ska besvara frågorna själv. Samarbete med en annan person (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet. Miniräknare och formelblad finns som resurs i tentan (längst ner i fönstret). En egen enklare miniräknare är tillåtet att använda.

Maxpoäng på tentamen är 45. För *godkänt* krävs minst 22,5 poäng.

BETYG:	F	E	D	C	B	A
Poäng:	0-22	22,5-26,5	27-31	31,5-35,5	36-40	40,5-45

Tentamen består av 3 sorters frågor:

Del 1, flervalsfrågor (25 frågor, maxpoäng 25). Den här delen avser att testa din kunskap kring socialpsykologiska termer och teorier, samt vetenskaplig metod och statistik. Varje rätt svar ger 1 poäng, fel svar ger 0 poäng. Alla frågor har endast ett korrekt svarsalternativ.

Del 2, kortare svarsfrågor (5 frågor, maxpoäng 14). Den här delen avser att mäta din kunskap gällande att beskriva och tillämpa socialpsykologiska begrepp samt vetenskaplig metod och statistik. Frågorna är värda 2-4 poäng var. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

Del 3, längre svarsfråga (1 fråga, maxpoäng 6). Den här delen avser att mäta din förmåga att diskutera olika socialpsykologiska och metodologiska begrepp samt att relatera dem till verkligheten och varandra. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

1(a) Vilket av följande påståenden om attityder och beteenden stämmer INTE?

Välj ett alternativ:

- ☐ Attityder förutspår beteende mer när de grundats i direkta erfarenheter.
- ☐ Attityder förutspår beteende mer när de är lättillgängliga och bestående.
- ☐ Attityder förutspår beteende mer när de är specifika för beteendet.
- ☐ Attityder förutspår beteende mer när social påverkan är som starkast.

Totalpoäng: 1

1(b) Vilket begrepp beskriver den evolutionära teorin som förklarar varför människor är mer benägna att hjälpa släktingar än icke-släktingar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Bystander-effekten
- ☐ Kin selection
- ☐ Reciprok altruism
- ☐ Socialt inflytande

Totalpoäng: 1

1(c) Vilka tre begrepp är inkluderade i ABC (tripartit)-modellen för fördomar?

Välj ett alternativ:

- ☐ Attitudes, behavior, conformity (attityder, beteende, konformitet).
- ☐ Attitudes, bias, conformity (attityder, partiskhet, konformitet).
- ☐ Affect, bias, communication (affekt, partiskhet, kommunikation).
- ☐ Affect, behavior, cognition (affekt, beteende, kognition).

Totalpoäng: 1

1(d) Vilken av följande situationer är mest sannolikt att avslöja en persons implicita attityd?

Välj ett alternativ:

- ☐ Personen beteende observeras i en situation som är relevant för attityden.
- ☐ Personen svarar på en direkt fråga om sin attityd till ett visst ämne.
- ☐ Personen deltar i en gruppdiskussion om ett visst ämne.
- ☐ Personen deltar i en undersökning där de ska betygsätta olika saker på en skala från 1 till 7.

Totalpoäng: 1

1(e) Vilket av följande beskriver bäst fenomenet pluralistisk ignorans (pluralistic ignorance)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ När jag tror att alla andra (iallafall de i min ingrupp) håller med om mina åsikter.
- ☐ När jag följer en norm på grund av informativt inflytande.
- ☐ När jag överdriver mina egna förmågor och kunskaper.
- ☐ När jag tar för givet att andra är överens om en fråga och därför säger jag inget, trots att jag själv inte stödjer frågan.

Totalpoäng: 1

1(f) Vad innebär grupp-polarisering (group polarization) och hur är det relevant i dagens samhälle?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Grupp-polarisering är när en grupp tenderar att vara mer öppen för att överväga alternativa åsikter och perspektiv, och det är relevant i dagens samhälle eftersom det kan främja en mer inkluderande och pluralistisk samhällsdebatt.
- ☐ Grupp-polarisering är när en grupp av människor blir mer homogen i sina åsikter, och det är relevant i dagens samhälle eftersom det kan leda till ökad sammanhållning och solidaritet inom och mellan grupper.
- ☐ Grupp-polarisering är när en grupp tenderar att fatta mer extrema beslut än individerna ensamma skulle göra, och det är relevant i dagens samhälle eftersom sociala medier kan skapa och förstärka filterbubblor där människor bara exponeras för åsikter som bekräftar deras egna, vilket kan leda till ökad polarisering.
- ☐ Grupp-polarisering är när en grupp reagerar på hot från omvärlden genom att fördjupa sina interna konflikter, och det är relevant i dagens samhälle eftersom det kan leda till ökad social oro och konflikter.

Totalpoäng: 1

1(g) Vilket av följande är ett exempel på hur hindsight bias ("hindsight is 20/20") kan påverka kliniska bedömningar?

Välj ett alternativ:

- ☐ En psykolog ser en patients förälskelse i sin lärare som ett tecken på ett Oidipuskomplex.
- ☐ En psykolog uppfattar att folk som sover bättre också är mer kärleksfulla, något det inte finns statistiska belägg för.
- ☐ En psykolog känner att hen borde ha förstått att klienten skulle begå ett brott, efter att brottet har begåtts.
- ☐ En psykolog ställer frågor till sina patienter för att bekräfta diagnosen hen tror att patienterna har, snarare än frågor som skulle kunna bekräfta motsatsen.

Totalpoäng: 1

1(h) Miras granne, en 8-åring, spelar ofta saxofon högljutt. Detta stör Mira. Om Mira vill använda sig av "overjustification effect" för att få 8-åringen att sluta spela borde hon

Välj ett alternativ:

- ☐ visa hur irriterad hon är.
- ☐ inte göra någonting.
- ☐ betala 8-åringen för att spela och sedan över tid erbjuda mindre och mindre pengar.
- ☐ betala 8-åringen mer och mer för att sluta spela.

Totalpoäng: 1

1(i) Vilket av följande är *inte* ett exempel på självtjänande (self-serving) bias?

Välj ett alternativ:

- ☐ Vi ser våra grupper som bättre än andra grupper.
- ☐ Vi minns bra situationer bättre än dåliga.
- ☐ Vi minns de dåliga situationerna som lite bättre än de faktiskt var.
- ☐ Vi ser alla våra beteenden som externt motiverade.

Totalpoäng: 1

1(j) Vilket av följande är INTE en teori som förklarar varför/hur våra beteenden kan påverka våra attityder?

Välj ett alternativ:

- ☐ Self-presentation theory
- ☐ Cognitive dissonance theory
- ☐ Self-perception theory
- ☐ Social exchange theory

Totalpoäng: 1

1(k) Enligt teorin om social facilitation är vi mer benägna att utföra en enkel uppgift bra om vi gör den

Välj ett alternativ:

- ☐ när andra ser på.
- ☐ när vi är på dåligt humör.
- ☐ när vi är ensamma efter att nyss ha umgåtts med vår ingrupp.
- ☐ när vi sitter framför en spegel.

Totalpoäng: 1

1(l) I vilken typ av situation är det mest sannolikt att vi förlitar oss på stereotyper om andra?

Välj ett alternativ:

- ☐ När vi är stressade.
- ☐ När vi är på gott humör.
- ☐ När vi är pigga.
- ☐ När vi har möjlighet att tänka efter ordentligt.

Totalpoäng: 1

1(m) Vilket av följande alternativ har INTE visat sig ha ett påtagligt inflytande på konformitet?

Välj ett alternativ:

- ☐ Enhällighet
- ☐ Socioekonomisk status
- ☐ Kulturella skillnader
- ☐ Gruppstorlek

Totalpoäng: 1

1(n) Eli är klimataktivist. En dag blir Eli bjuden på middag av sina svärföräldrar; middagen består av köttfärssås och spaghetti. Eli äter maten och tänker efteråt att det inte är så farligt för klimatet att äta bara lite kött. Det här är ett exempel på

Välj ett alternativ:

- ☐ kognitiv dissonans.
- ☐ social dominansorientering.
- ☐ generalisering.
- ☐ fördomar.

Totalpoäng: 1

1(o) Vad kan hända om du träffar någon för första gången medan du är med om något spännande?

Välj ett alternativ:

- ☐ Du gör en negativ utvärdering av den nya personen på grund av evaluation apprehension.
- ☐ Du följer normerna som den nya personen visar, vilket kan leda till att du uppfattar dig själv enligt en ny stereotyp.
- ☐ Du upplever altruism.
- ☐ Du kopplar din kroppsliga reaktion på den spännande upplevelsen till potentiella romantiska/sexuella känslor för den nya personen.

Totalpoäng: 1

1(p) Vad är "illusion of transparency"?

Välj ett alternativ:

- ☐ En effekt av social konformitet där individer överdriver sin egen förmåga att påverka andra.
- ☐ Tendensen för grupper att fatta sämre beslut än individer.
- ☐ En överskattning av hur tydligt andra kan uppfatta ens inre känslor eller tankar.
- ☐ En teori om hur folk tenderar att söka bekräftelse på sina egna åsikter och undvika information som motsäger dem.

Totalpoäng: 1

1(q) Om Pearsons korrelation är -0,75 mellan variabel A och variabel B, vad kan du säga om relationen mellan dem?

Välj ett alternativ:

- ☐ Ett minusvärde på korrelationen betyder att sambandet är svagt.
- ☐ Det är en 75% sannolikhet att A och B överensstämmer.
- ☐ Ju högre värden man har på A desto lägre värden har får man på B.
- ☐ Ju högre värden man har på A desto högre värden får man på B.

Totalpoäng: 1

1(r) Vad är normer?

Välj ett alternativ:

- ☐ En grupps delade uppfattningar om hur saker är och bör vara.
- ☐ Individuella preferenser för specifika handlingar och beteenden.
- ☐ Objektiva och oberoende bedömningar av samhällets struktur.
- ☐ Biologiskt förankrade tendenser att följa gruppens beteende.

Totalpoäng: 1

1(s) Vilket av följande beskriver bäst den centrala rutten till övertalning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att presentera starka argument och bevis för att övertyga någon.
- ☐ Att använda repetition och frekvent exponering för att få någon att tycka på ett visst sätt.
- ☐ Att använda kändisar i reklam för att skapa en positiv association till produkten.
- ☐ Att spela på känslor för att påverka en persons åsikt.

Totalpoäng: 1

1(t) Vilken av följande metoder är mest effektiv för att minska aggression enligt socialpsykologisk forskning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Katarsis, vilket innebär att släppa ut sina aggressioner tex genom att slå sönder något.
- ☐ Reciprocitet, att alltid återgälda den andres beteende.
- ☐ Low-balling, att göra små beteendeförändringar för att sedan göra större förändringar.
- ☐ Social inlärning, där positiva beteenden belönas och modelleras av omgivningen.

Totalpoäng: 1

1(u) Vad mäter Pearsons produktmomentkorrelation?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Styrkan av en icke-linjär relation mellan två variabler.
- ☐ Styrkan och riktningen av en linjär relation mellan två kontinuerliga variabler.
- ☐ Skillnaden mellan medianvärdena av två variabler.
- ☐ Rangordningen av två kategoriska variabler.

Totalpoäng: 1

1(v) Vad är ett exempel på correspondence bias (fundamentala attributionsfelet)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Kalle ser att Stina fick högt betyg på ett prov och antar att läraren rättade snällt.
- ☐ Kalle ser sin kollega Stina komma för sent till ett möte och antar att Stina är lat eftersom hon inte kom i tid.
- ☐ Kalle ser en bilist köra aggressivt och antar att bilisten har bråttom till något viktigt.
- ☐ Kalle ser en hemlös individ på gatan och antar att många olika faktorer har lett till deras situation, såsom ekonomiska svårigheter och brist på tillgång till resurser.

Totalpoäng: 1

1(w) Vilket av följande är ett exempel på stereotypthreat (stereotype threat)?**Välj ett alternativ:**

- ☐ En anställd tror att en viss kollega inte kan vara bra på att leda ett projekt på grund av att kollegan tillhör en åldersgrupp som stereotypiskt anses vara mindre kompetent.
- ☐ En student förväntar sig prestera sämre på ett matteprov på grund av att det finns en stereotyp om att personer med studentens kön inte är bra på matte.
- ☐ En HR-person vägrar anställa en individ på grund av att individen har ett efternamn som antyder att hen tillhör en viss etnisk grupp.
- ☐ En person blir förvånad när en bekant är jättebra på fotboll trots att det finns en stereotyp om att den bekantes neuropsykiatriska diagnos förhindrar den typen av förmåga.

Totalpoäng: 1

1(x) Vilket av följande är INTE en beforskad anledning till varför ögonvittnesmål är opålitliga?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Ögonvittnen är ofta omotiverade att ge rätt svar.
- ☐ Hur övertygade vi är om att vi minns något kan påverkas av yttre omständigheter.
- ☐ Våra minnen är sämre än vi tror.
- ☐ Ibland tror ögonvittnen att de har uppfattat något när de inte har det.

Totalpoäng: 1

1(y) Vad är INTE en trolig anledning till att män (på gruppnivå) uttrycker mer intresse för sex än kvinnor?

Välj ett alternativ:

- ☐ Eftersom data är baserat på självrapportering finns det en risk att män överestimerar och kvinnor underestimerar sina sexuella relationer.
- ☐ Det finns ett stigma runt kvinnors sexualitet.
- ☐ Kvinnor vill framstå som mer sexuella än de är.
- ☐ Kvinnor har mer sannolikt negativa erfarenheter kopplade till sexuellt beteende.

Totalpoäng: 1

2(a) Namnge och beskriv de två typerna av aggression som nämnts på kursen? (3 poäng)
Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0/300

Totalpoäng: 3

- 2(b) Föreställ dig följande (helt hypotetiska) situation i ett land i närheten. Det ska ske en omröstning i parlamentet om en ny kontroversiell lag som gäller könstillhörighet. Ledarna för de två största partierna har tydligt ställt sig på varsin sida om beslutet – parti Y är för och parti N är emot. Då inställningar till könstillhörighet inte tydligt ingår i något av partiernas partiprogram eller ideologi är dock åsikterna inom vardera parti splittrade. Båda partierna har därmed en mindre grupp som inte håller med sin ledare och majoriteten.

Hur kan majoriteten inom partierna försäkra sig om att minoriteterna röstar enligt den officiella partilinjen (given av ledaren)? Ge två exempel och förklara vad de innebär enligt socialpsykologisk teori (2 poäng).

Hur kan minoriteten inom partierna maximera sin chans att få majoriteten att ändra sig? Ge två exempel och förklara vad de innebär enligt socialpsykologisk teori (2 poäng).

(Totalt 4 poäng)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Ord: 0/400

Totalpoäng: 4

2(c) Beskriv confirmation bias (konfirmeringsbias) och ge ett exempel på hur detta bidrar till att fördomar inte förändras. (2p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0/300

Totalpoäng: 2

2(d) Nämn två saker som kan minska risken för social loafing och förklara varför de skulle fungera (dvs vilka bakomliggande orsaker de motverkar). (2 poäng)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | |

Σ |

Ord: 0/300

Totalpoäng: 2

Student	Träningsfrekvens (X)	Stressnivå (Y)
Anna	6	5
Bertil	4	4
Cindy	5	3
David	5	4
Erkki	7	2
Medel	5,4	3,6
s	1,140	1,140

- 3 Enligt kursmaterialet finns det fyra strategier som kan bidra till att skapa sänja eller fred i konflikter. Ta ett exempel på en konflikt från verkligheten och beskriv hur de här fyra strategierna skulle kunna appliceras för att förhoppningsvis minska konflikten. Ge konkreta exempel på hur strategierna skulle kunna implementeras i just det fallet som beskrivs. (6 poäng)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | $\frac{1}{x}$ | | | | | | |

Ord: 0/550

Totalpoäng: 6